

Ελλάδα 1950-1965: η δύσκολη ανάπτυξη

**Σπάνιο φωτογραφικό υλικό: Η καθημερινότητα
των ανθρώπων στην Ελλάδα το 1950-1965**

Ας ξαναδιαβάσουμε την ιστορία μέσα από τις φωτογραφίες[1].

Ο Εμφύλιος μόλις έχει τελειώσει. Οι άνθρωποι, μέσα σ' αυτή τη χαώδη κατάσταση, προσπαθούσαν να οργανώσουν τη ζωή τους.

Ο αγώνας γινόταν για ένα πιάτο φαΐ, για ένα τρύπιο παντελόνι ή φουστάνι, για ένα ζευγάρι παπούτσια, που είχαν βαρεθεί να πηγαινοέρχονται στον τσαγκάρη.

Για να βρεθούν όμως κι αυτά, ο αγώνας γινόταν κυρίως για τη δουλειά, για το μεροκάματο.

Οι διάφορες συντεχνίες, συγκεντρωμένες σε γνωστά στέκια, περίμεναν από τα ξημερώματα τους εργοηλάβους, αλλιά και απηλούς ιδιώτες, για να τους δώσουν δουλειά.

Η διαπραγμάτευση σκληρή, αδυσώπητη, απάνθρωπη μερικές φορές!

Οι ανειδίκευτοι και τα παιδάκια, στις δουλειές του ποδαριού.

Κάητσες, τσατσάρες, πιαστράκια, καθρεφτάκια, ξυραφάκια και ότι χωρέσει ο νους σου, που να μπορεί όμως να χωρέσει, σ' ένα τελάρo κρεμασμένο από το λαιμό.

Σ' όλους αυτούς, μπορείς να προσθέσεις και τους χιλιάδες επαρχιώτες, που έφταναν κάθε μέρα με τρένα και λεωφορεία, εγκαταλείποντας τα χωριά τους, με την ελπίδα μιας καινούργιας ζωής.

Η εσωτερική μετανάστευση κράτησε χρόνια και χρόνια, ώσπου η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις της Ελλάδας, γίνουν τα σημερινά τέρατα, που όλους μας δυναστεύουν.

Τα τεφτέρια των τσαγκάρηδων, των ραφτάδων και πιο πολύ των μπακάληδων, έπαιρναν κάθε μέρα φωτιά.

«Μισή οκά ζάχαρη, μισή ρύζι, ψωμί και ... γράφτα!».

Οι δρόμοι χωμάτινοι, νερό από τις βρύσες στις γωνιές των τετραγώνων και ηλεκτρικό ρεύμα, μόνο για το ένα τρίτο των Ελλήνων!

Παραδοσιακό έθιμο Χριστουγέννων και Πάσχα, η προσφορά προϊόντων διαφόρων εταιρειών, προς την Ελληνική αστυνομία.

Τα φορτηγά τους ξεφόρτωναν το εμπόρευμα γύρω από τον τροχονόμο κι έφτανε στιγμή, που οι διαβάτες μπορούσαν να διακρίνουν από μακαρόνια μέχρι καφέδες και από ταΐλκ μέχρι σαμπουάν και περιοδικά, πουθενά όμως το όργανο της τάξης, που είχε χαθεί πίσω από τις προσφορές!

Το κατάστημα έκλεισε. Για καλό και για κακό, αναρτήθηκε και ο αριθμός αδείας, μη μπλέξουμε και με τα δικαστήρια!

Όσο για την ορθογραφία; Ποιος νοιάζεται;

Ο μικροπωλητής που ξεκουράζεται ή κάποιος ταλαίπωρος διαβάτης που βρήκε αποκούμπι, παίρνει έναν μικρό υπνάκο!

Θερμαντικές ύλης όλων των ειδών. Ο καστανάς έτοιμος να γεμίσει το χωνάκι με τον χειμερινό καρπό και ο καρβουνιάρης προσπαθεί να ισορροπήσει τη ζυγαριά του με τα κάρβουνα, για τον αόρατο πελάτη!

Έξω από κάποιο γήπεδο, το κοριτσάκι δείχνει την πραμάτεια του, που δεν είναι άλλη από την «Αθλητική Ηχώ».

Η ποδιά προστατεύει το φουστανάκι του από το μελάνι, που έβγαζαν αφειδώς οι εφημερίδες της εποχής!

Δίπλα, το καρότσι με τους ξηρούς καρπούς.

Πλησιάζουν Χριστούγεννα και ξεκινά το εορταστικό τουρνουά των ομάδων της Αθήνας.

Πολλοί κοιτάζουν, ένας αγοράζει! Έχεις όμως και κάτι τιμές, βρε παιδί μου! 3.200 η οκά τα πορτοκάλια; Άσ' το καλύτερα!

Κάποτε πίναμε και γάλα κανονικό. Όχι νεροζούμι στο χρώμα του γάλακτος! Ο γαλατάς, κάθε πρωί στην ώρα του και η πληρωμή κάθε Σάββατο. Δεν ήμασταν όμως εντελώς σίγουροι, πως είναι ο γαλατάς, αυτός που μας χτυπάει την πόρτα!!

Ανταθληακτικό εμπόριο. Επιστρέφει το μπουκάλι για να πάρει μερικά μανταλάκια.

Αγώνας ταχύτητας! Από το τυπογραφείο, οι εφημερίδες στον ώμο και γραμμή για τον πάγκο ή οποιαδήποτε καλή περαντζάδα, που να μπορεί να πουληθεί το εμπόρευμα.

Όταν δε είχε έκτακτο παράρτημα, σήμαινε επιστράτευση για τους εφημεριδοπώλες!

Ωραίος σαν υφασματέμπορας!

«Γνήσιο Εγγλέζικο, μάγκες! Μισή τιμή από τα μαγαζιά! Όποιος προλάβει!»

Πουλούν και τύχη, μα η τύχη δεν τους βοηθά.
Αν και πολυτεχνίτες, ούτε λουσινάρισμα, ούτε τζόγος! Μαύρα κεσάτια!

Εργάτες ακροβάτες! Γκρέμισμα κτηρίου μ' έναν κασμά κι έναν λιοστό!
Σάρωναν τα εργατικά ατυχήματα.

Μ' αίμα χτισμένο, στις Δραπετσώνες της Ελλάδας.

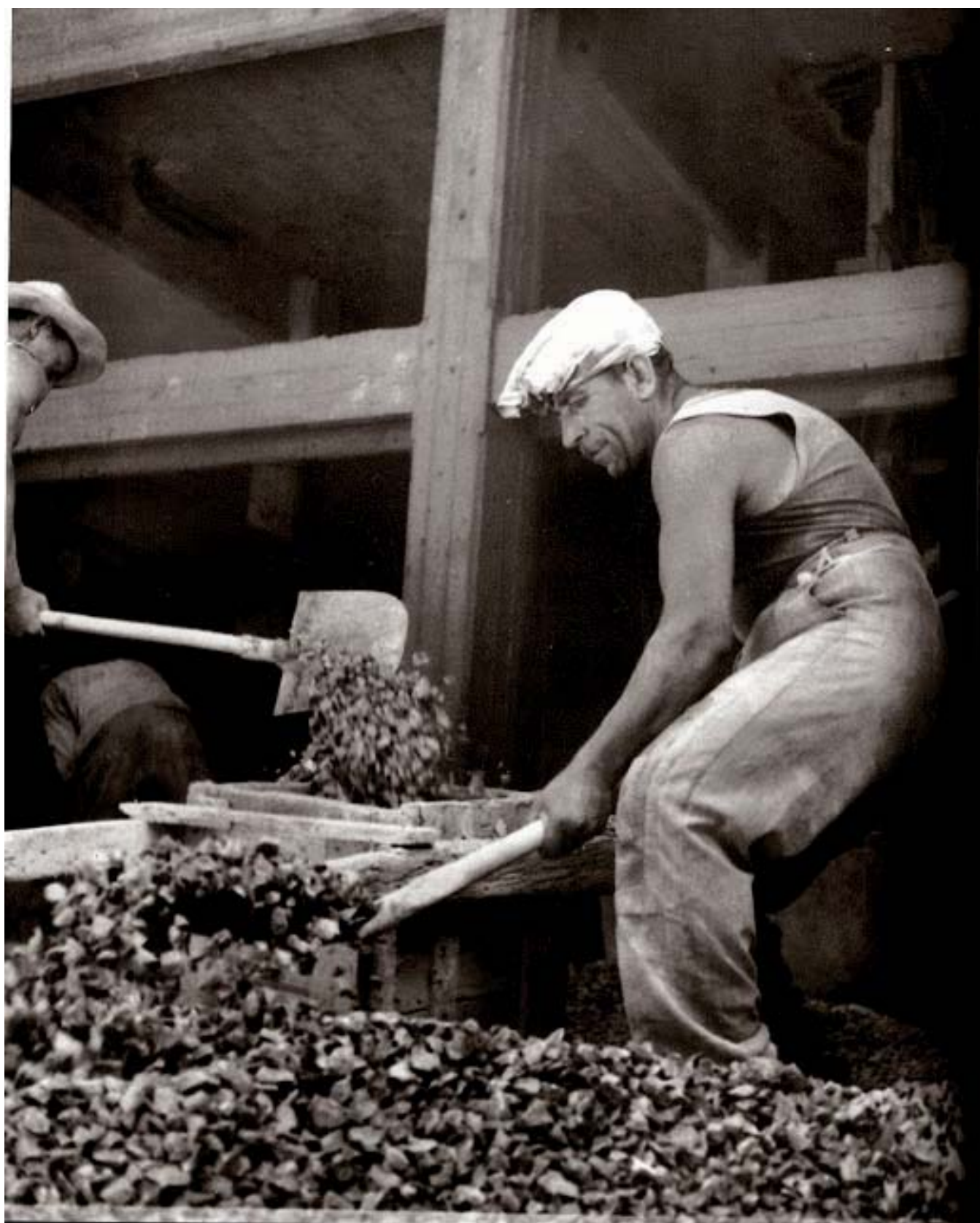

Είχαμε κάποτε και εργοστάσια παπουτσιών! Υπό το άγρυπνο βλέμμα του αφεντικού, φυσικά!

Η οικοδομή δεν ήταν ακόμη στα καλύτερα της. Η ανεργία μεγάλη και το ρίξιμο του μπετόν με τον τενεκέ, σκληρή δουλειά μα έδινε μεροκάματα.

Γαζώτριες, κοπτοράπτριες. Δεκάδες χιλιάδες γυναίκες σε όλη τη χώρα, στελόνωναν μερικές χιλιάδες βιοτεχνίες και βιομηχανίες, για περισσότερα από σαράντα χρόνια!

Αφίσα του ΙΚΑ το 1963. Ήδη από το 1950 είχαν καταγραφεί άπειρα εργατικά ατυχήματα

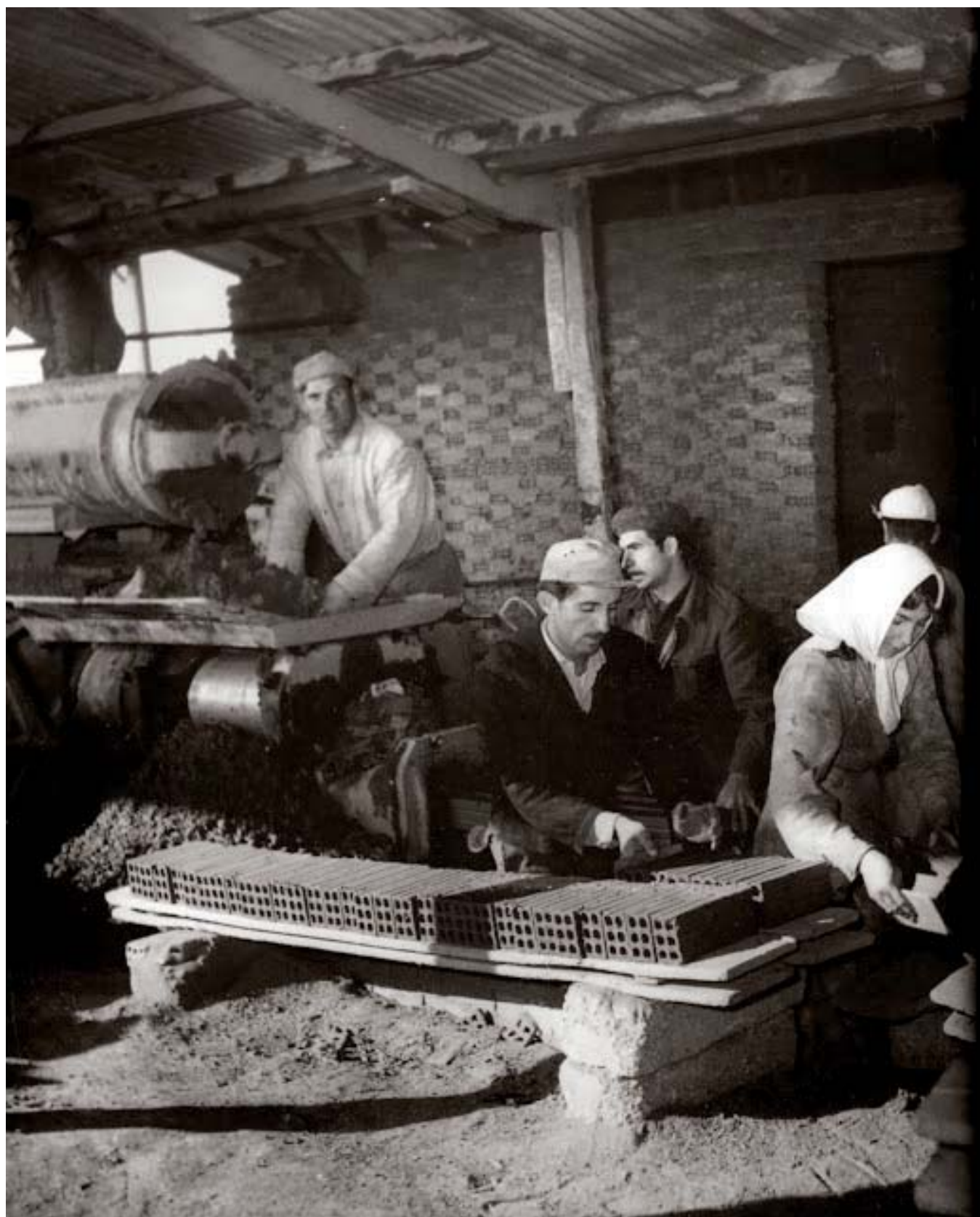
Το ΙΚΑ «πασχίζει» να περιορίσει τα εργατικά ατυχήματα, με αφισούλες! Από τους τόπους δουλειάς, δεν περνά ούτε απ' έξω!

Και όμως, οι βιομηχανικοί εργάτες και εργάτριες, εκείνα τα χρόνια ήταν πολλοί.

Ξυπόλυτος σερβιτοράκος!

Τα δολάρια της Αμερικάνικης βοήθειας, τα μασούσαν οι ημέτεροι και οι χαρακτηρισμένοι πολίτες Β! κατηγορίας, δεν έβρισκαν δουλειά ούτε στα σκουπίδια της γειτονιάς τους!

Ο μόνος δρόμος που απέμενε, ήταν ο δρόμος της ξενιτιάς και τον ακολούθησαν πολλοί.

Άλλη μια Ελλάδα σκορπίστηκε στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στην Αμερική και την Αυστραλία και τάζε με τα εμβάσματα της για πολλά χρόνια, αυτούς που έμειναν πίσω.

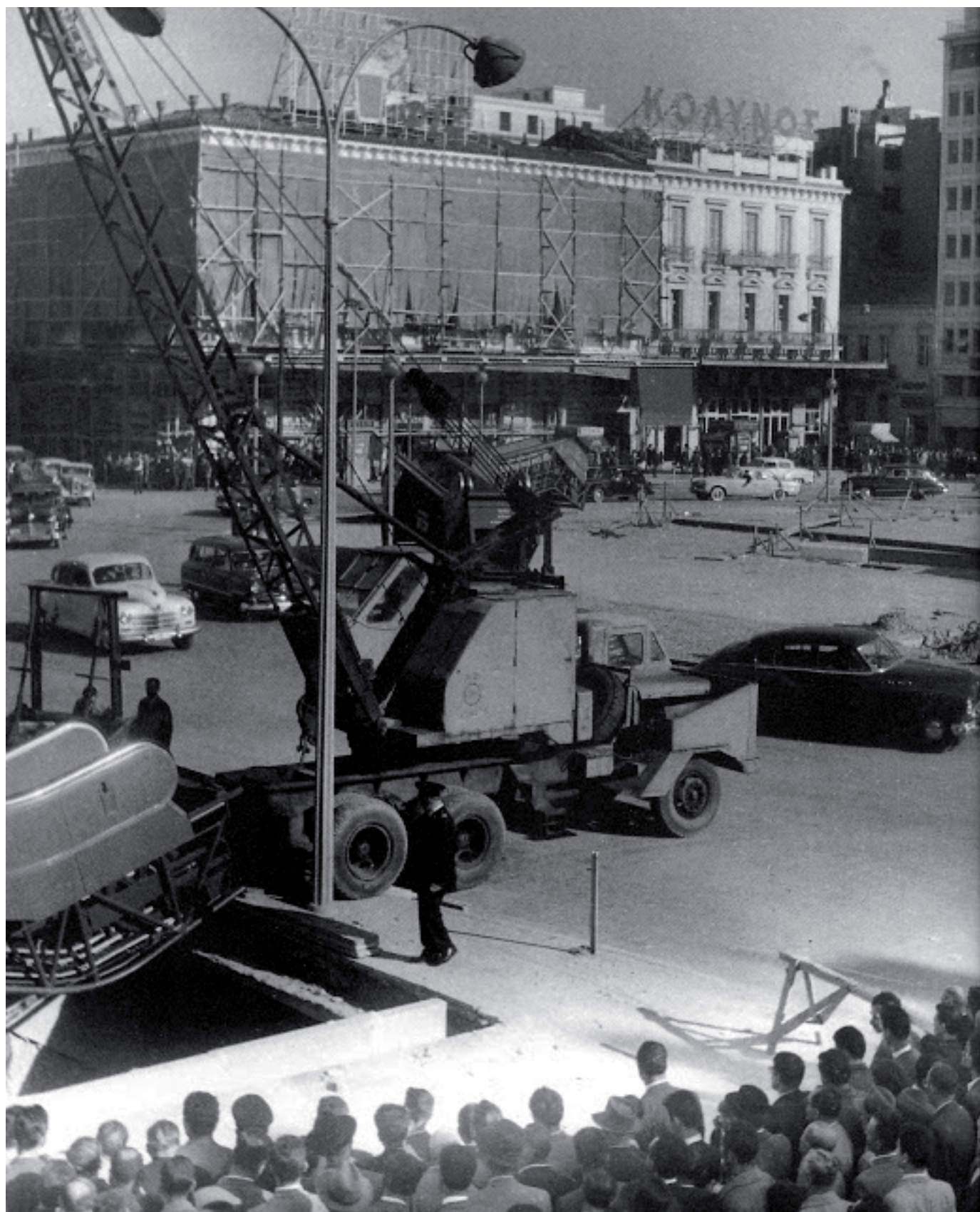
Οι φαντάροι φεύγουν “εθελοντικά” για την Κορέα. Αποχαιρετούν τις οικογένειες τους. Δεν ξέρουν αν θα ξαναγυρίσουν. Ελπίζουν!

Η πολύπαθη «Ομόνοια» ανακαινίζεται.

[1] Οι φωτογραφίες προέρχονται από το αρχείο του Κώστα Μεγαλοοικονόμου. Ο Κώστας Μεγαλοοικονόμου, ο “καθηγητής” όπως τον αποκαλούσαν οι συνάδελφοι του, γεννήθηκε στη Σμύρνη και ήρθε στην Ελλάδα το 1922.

Εγκαθίσταται στην Αθήνα και αρχίζει να ασχολείται με το φωτορεπορτάζ. Με την ευαίσθητη και ματιά του, για 60 χρόνια κατέγραφε την ιστορία αυτού του τόπου.

Οι φωτογραφίες επιλέχθηκαν από τον Άρη Μαραγκόπουλο και δημοσιεύθηκαν στο Λεύκωμα με τίτλο “Η άλητη Ελλάδα 1950-1965” .

Είναι ένα μικρό φιλμ νουάρ όπως και η 15ετία που αποτυπώνει.

Πηγή: kaistriotis.blogspot.gr